

23.2.2026

Eduskunta
Talousvaliokunta
tav@eduskunta.fi

HE 204/2025 vp

Lausunto hallituksen esityksestä patenttilaiksi

Suomen Yrittäjät pitää patenttilain modernisointia ja selkeyttämistä tarpeellisena. Aineettomia oikeuksia koskeva sääntely on tärkeä pitää ajan tasalla siten, että se tukee oikeuksien taloudellista hyödyntämistä ja kansainvälistä kasvua. Keksinnön suojaaminen patentilla on enenevässä määrin tarpeen myös kansainvälisesti, mikä heijastuu suomalaisten yritysten tekemien eurooppapatenttihakemusten ja kansallisten patenttihakemusten määriin. Patenttia hakevan yrityksen tai yrittäjän näkökulmasta onkin tärkeää, että suojaamiselle on erilaisia vaihtoehtoja, joista voidaan valita tarkoituksenmukaisin.

Suomen Yrittäjät pitää erittäin tärkeänä, että Suomessa ylläpidetään myös korkeatasoista kansallista patenttijärjestelmää. Kuten esityksessä on todettu, kansallinen patentti on tärkeä suojamuoto erityisesti kotimarkkinoilla toimiville suomalaisyrityksille. Toisaalta kansallista patenttia voidaan hyödyntää myös kansainvälisen patenttihaun kantahakemuksena. Laadukas kansallinen patenttijärjestelmä ja hyvin toimiva kansallinen patenttivirus on suomalaisten yritysten innovoinnin kannalta elintärkeä.

Esityksen vaikutuksista

Patenttilain uudistukset ovat suurelta osin luonteeltaan teknisiä, eikä patenttijärjestelmän perusratkaisuihin tehdä muutoksia. Kansallisen patenttilain sisällöllä on vain rajallisesti vaikutuksia siihen, miten yritykset käyttävät patenttijärjestelmää. Ratkaisevaa on, onko yrityksellä taloudellista intressiä keksinnön suojaamiseen sekä se, kuinka laajaa maantieteellistä suojaa tavoitellaan. Lisäksi merkitystä on sillä, millaiset käytännön edellytykset yrityksillä on keksintöjen suojaamiseen. Tältä osin on huomattava, ettei yksin patentin hakeminen ole innovaatiopolitiikan kannalta relevanttia, vaan huomioon on otettava myös yritysten mahdollisuudet patenttien hyödyntämiseen ja puolustamiseen.

Patenttilain sisältö ei kuitenkaan ole merkityksetön. Kansallisella sääntelyllä voidaan vaikuttaa siihen, että menettely patenttiviranomaisessa ja

markkinaoikeudessa on sujuva ja että patentin hakeminen on hallinnollisesti mahdollisimman helppoa.

Vaikka on vaikea arvioida, miten patenttilain uudistus ja yhdenmukaistaminen EPC-sopimuksen kanssa vaikuttaisi Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) asemaan ns. PCT-järjestelmän tutkivana patenttiviranomaisena, Suomen Yrittäjät pitää tärkeänä, että PRH voi toimia tässä tehtävässä myös jatkossa. Erityisesti suomalaisten pk-yritysten kannalta on tärkeää, että PRH voi toimia tehokkaasti viranomaisena myös niissä tilanteissa, kun suomalainen yritys haluaa hankkia patenttisuojaa ulkomailta.

Patentin kielivaatimusten keventäminen ja patenttiasioden tuomioistuinkäsittelyn sujuvoittaminen

Suomen Yrittäjät pitää esityksen mukaisia patentin kielivaatimuksia koskevia muutoksia kannatettavina. Patentointi tapahtuu suurelta osin jo nykyisin englannin kielellä, minkä vuoksi on tarkoituksenmukaista joustavoittaa patentin kielivaatimuksia. Suomen ja ruotsin kielen asemaa ei kuitenkaan saa heikentää, ja on tärkeää, että asiointi suomen ja ruotsin kielellä on mahdollista myös jatkossa.

Esityksessä ehdotetaan myös patenttiasioden tuomioistuinkäsittelyä sujuvoittavia muutoksia. Esityksen mukaan patentinhaltijalla olisi oikeus pyytää patentin osittaista mitätöintiä tuomioistuimelta mitättömyyskanteen käsittelyn yhteydessä, jos mitätöintiperusteet koskevat vain osaa patentista. Lakiin otettaisiin myös säännös patenttivalitusasioiden käsittelystä markkinaoikeudessa, jonka tarkoituksen on tehostaa patenttivalitusasioiden käsittelyä.

Suomen Yrittäjät pitää järkevänä, että tuomioistuinmenettelyä tehostetaan siten, että patenttiviranomaisessa tapahtuva menettely ja tuomioistuinmenettely ovat selkeämmin erillään. Patenttivalitusasian käsittelemisen tuomioistuimessa ei pitäisi olla rekisteröintimenettelyn osittainen jatkaminen, vaan kuten muussakin hallintotoiminnassa, tuomioistuinmenettelyn on keskityttävä patenttiviranomaisen päätöksen laillisuuden tarkasteluun.

Kunnioitavasti

Suomen Yrittäjät

Albert Mäkelä
johtava asiantuntija, OTM